

Posudek diplomové magisterské práce

Autor práce: Vít Měkuta

Název práce: Život v Duchu podle Řím 8,1-17

Vedoucí práce: Dr. Mireia Ryšková Th.D.

Akademický rok: 2005-2006

Datum: 22. 1. 2006

Vít Měkuta se pustil do napsání své diplomové práce z osobního zájmu o postavu apoštola Pavla a jeho činnost a především o Pavlovo pojetí Ducha. Vybral si k tomu důležitý text, a to verše 1-17 z 8. kapitoly listu Římanům, tedy z onoho listu, který znamená vrchol Pavlovovy epistolografie. V tomto listu právě 8. kapitola hraje velmi významnou roli, protože je jakýmsi shrnutím a vyvrcholením předchozích kapitol a tématu „ospravedlnění“, tedy života ze zdarma dané Boží milosti v Ježíši Kristu. Co tato skutečnost znamená a jak se projevuje v životě křesťana, je vyjádřeno především pomocí protikladu Duch a tělo. V tomto směru byla volba textu skutečně správná.

Práce je rozčleněna do tří větších celků-kapitol. První kapitola je věnována osobě apoštola Pavla a z hlediska rozebírané perikopy základním tématům Pavlovovy teologie (duch, tělo, smrt). Druhá kapitola je úvodem do listu Římanům a třetí, nejrozsáhlejší, se zabývá výkladem zvoleného textu.

Autorova práce je důkladná, jak dokládá i soupis literatury (včetně cizojazyčné – německé). Jeho práce s literaturou není však vždy zcela obratná. Navíc se jí autor často až příliš drží.

Práci jako celek je třeba v zásadě hodnotit pozitivně, přesto v ní zůstalo leccos nedotaženého.

Pokud jde o strukturu práce, bylo by vhodnější (pokud vůbec) uvést strukturu listu Římanům do obecného pojednání o listu Římanům. Zrovna tak celá dlouhá pasáž se srovnáním překladů by měla být začleněna k jednotlivým veršům (pokud vůbec ji uvádět, nejsou-li odchylky významné). Jaké kritérium při výběru překladů autor měl?

Umístění resumé do vlastního textu před závěr je neobvyklé – nikdo by ho tam nehledal.

Autor vychází především ze sekundární literatury, tj. zejména z německých komentářů, samostatných kroků se odvažuje málokde. Nevyčerpány zůstaly částečně možnosti sémantické analýzy v kap. 3.4. (Klíčové pojmy). V této kapitole pracuje s ČEP, ačkoliv uvádí i řecké znění, takže by bylo na místě pracovat s přesným překladem. Výrazy „vůle těla – vůle Ducha“ se v řeckém textu vůbec nevyskytuje (sprv. podle těla/Ducha), takže interpretace na str. 49 bod b/ neodpovídá textu (jak ostatně je správně uvedeno na str. 68, nicméně na str. 67 se přesto pracuje s „vůlí“). Se stanovením základních protikladů je možné souhlasit.

V kapitole o Pavlově životě a obrácení mi není zřejmé, co má autor na mysli úvahou, zda je při zjevení Ježíše Krista potřebný proces poznání. Jeho interpretace opatřená poznámkou vztahující se na něco jiného je mi nesrozumitelná (včetně argumentace ze Sk 1,3b). Na str. 27 nerozumím odkazu na Ga 1,23 jako argumentu o pronásledování Pavla Židy (podobně i Ga 1,13n). Argumentace je (pokud jí rozumím) vedena myšlenkou (ovšem nevyjádřenou): Pavel pronásledoval jako horlivý Žid křesťany, dá se tedy očekávat, že po svém obrácení bude jako křesťan pronásledován Židy, a to i kvůli tomu, že zakládá obce nezávislé na Zákonu. To je vlastně mnohem složitější problém, který klade otázku po důvodech pronásledování křesťanů Pavlem a po důvodech pronásledování Pavla Židy, o čemž se zmiňuje v 1 Tes a 2 Kor, nikoliv na uváděných místech. V Gal 5,11 mluví sice o

pronásledování kvůli odmítání obřízky, které však blíže nespecifikuje – z kontextu se nejspíš vztahuje na ortodoxní židokřesťany.

Autor se ve svých interpretacích drží svých předloh, které – domnívám se – ne vždy zcela chápe nebo dostatečně kriticky posuzuje. Překlady některých pasáží z německé literatury zůstaly poněkud kostrbaté.

I výklad jednotlivých veršů skýtá poměrně dost podnětů k debatě.

Str. 60 – předložka *ἐν* nabývá ve spojení s „Ježíšem Kristem“ nebo „Pánem“ velmi rozmanitého významu. Není mi zřejmé, co míní autor konstatací, že v 8, 1 „výjimečně označuje členy společenství podstatným jménem“. V následující větě konstatace o již nedoloženém pojmu křesťan, by měla znít ve smyslu *ještě* nedoložený pojem. Celá argumentace od otázky „Jaký je ale smysl této „v“-formule? až do konce odstavce mi přijde poněkud zavádějící.

Str. 81 – ὄφειλέτης – odkaz na Řím 1,14: Pavel používá se slovesem *εἰναι* – nejde o dluh, být dlužníkem, nýbrž o to být povinován, být vázán povinností. Člověk může těžko dlužit něco svému tělu, své přirozenosti, nýbrž zde existuje vazba závislosti. Pavel se těžko mohl cítit dlužníkem Řeků a barbarů, moudrých a nevzdělaných, nýbrž cítil vůči nim závazek (a to kázat evangelium)

I na dalších místech by bylo možné klást podobné otázky.

Autor si zvolil ne zrovna lehký úkol, na němž usilovně pracoval, a to je třeba hodnotit velmi pozitivně. Mnoho se při tom jistě naučil, přesto nelze práci považovat za úplné vítězství. Práce je velmi silně závislá na studované literatuře, kterou autor navíc ne vždy zcela pochopil. Práci doporučuji k obhajobě. Navrhoji hodnocení „velmi dobré“

